

De marionettenspeler

Colofon

ISBN: 978 94 6365 762 4

1e druk 2025

© 2025, Martin Jagt

Uitgeverij Elikser

Ossekop 4

8911 LE Leeuwarden

www.elikser.nl

Drukwerk: CSL digitaal B.V.

Vormgeving binnenwerk en omslag: Evelien Veenstra

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

De marionettenspeler

Een Traube-mysterie

Martin Jagt

1

Agnes Krausmann nam een slok van de wijn die zij zichzelf had ingeschonken. Op haar slaapkamer had zij ooit een secretaire en een minibar laten plaatsen zodat zij zich 's avonds kon terugtrekken na een lange werkdag. Zo ook vandaag. Agnes was doodop. Ze luisterde naar de kraan in de badkamer die wijd open stond om het bad te vullen. Ze voelde nog even aan het slot van de kamerdeur om zich ervan te vergewissen dat ie daadwerkelijk in het slot zat. Ze moest er niet aan denken dat iemand haar in deze situatie zou aantreffen. Agnes trok langzaam haar kleren uit die zij netjes over een dressboy hing, bekeek zich in de spiegel en liep de badkamer in. Ze voelde aan het water en knikte goedkeurend. Het water was heerlijk op temperatuur. Ze draaide de kraan dicht, zette een been in het bad en liet zich er vervolgens langzaam in glijden. De zeep was al heerlijk gaan schuimen en eenmaal liggend in bad voelde Agnes hoe de vermoeidheid van haar afgleed.

Zij overdacht de gebeurtenissen van de afgelopen weken. Agnes kon zich niet aan de indruk onttrekken dat het personeel een bepaalde wrok tegen haar koesterde. Of waren de kleine huis-, tuin -en keukenongelukjes te wijten aan haar eigen onhandige gedrag? Ze kon er moeilijk de vinger op leggen, maar wanneer zij het personeel hiernaar vroeg, lag het nooit aan hen. Struikelen over de was op de trap, vergiftiging, een wesp in de appelsap, een bloempot die ineens naar beneden viel, glij- en valpartijen, noem maar op. Was zij echt zo onhandig of vergeetachtig? Was het gewoon domme pech? Of was het iets anders? Agnes was bang om dement te worden. Het was een familiekwaal. Zij moest er niet aan denken dat zij zo zou eindigen als haar moeder en oma. Die had zij letterlijk zien weggwijnen in een verzorgingshuis. Ze waren compleet de weg kwijt en herkenden hun eigen kinderen niet meer. Agnes rilde bij de gedachte hieraan en probeerde aan iets leuks te denken. Ze sloot haar ogen en genoot van de warmte

van het bad en de stilte. Hier, in Huize Möneburg aan de rand van Wiesbaden met uitzicht op de Rijn en de stad Mainz aan de overzijde van deze rivier, kon ze nog echt genieten van de stilte. Haar gedachten verplaatsten zich van het personeel naar gebeurtenissen die eerder hadden plaatsgevonden. De dood van haar man, nu veertien jaar geleden. Ze waren niet lang getrouwd geweest. Hij was weduwnaar en stierf vrij snel nadat zij waren getrouwd. Hij liet alles aan Agnes na. Zowel het landgoed als zijn goedlopende notariskantoor. Dit was de reden dat het niet zo boterde tussen haar en haar stiefzoon Sigmund die ervan uitging dat hij alles zou erven wanneer zijn ouders zouden sterven. Agnes glimlachte. Sigmund, die haar met alle macht uit het bedrijf wilde werken. Agnes liet zich door hem niet weggagen. Ze stierf nog liever dan dat zij het bedrijf aan hem zou geven. Ze had het goed nu. Zij was steenrijk en dit leven beviel haar veel te goed.

Agnes ging met haar hoofd onder water en toen ze weer boven kwam meende zij iets te horen. Een licht geluid, maar toch duidelijk genoeg om haar niet te ontgaan. Waar kwam het vandaan? Stond er iemand voor haar kamerdeur? Agnes spitste haar oren en wachtte een tijdje. Ze voelde hoe haar hart tekeerging. Nu bleef het weer stil. Zou zij het zich verbeeld hebben? Door de vervelende ontwikkelingen van de afgelopen weken met haar personeel merkte zij bij zichzelf dat zij meer op haar hoede was. Voerden zij iets in hun schild? Of lag het aan haarzelf en zocht zij overal iets achter wat helemaal niet waar was? Natuurlijk kon het aan haarzelf liggen en was zij echt soms onhandig, maar toch. Er bleef voortdurend iets knagen. Een onbestendig gevoel dat haar waarschuwde dat zij haar personeel beter in de gaten moest houden.

Verdorie, nu hoorde zij weer iets. Het leek of er iemand aan de kamerdeur stond te morrelen. Had iemand haar nodig? Agnes twijfelde. Had zij de deur wel in het slot gedaan? Was zij het vergeten? Ze wist het niet meer. Stel dat iemand haar hier poedelnaakt aantrof. Ze wilde de deur wel controleren, maar wilde het bad niet verlaten. Het water was zo heerlijk warm. Maar de gedachte dat er iemand aan haar deur stond te morrelen maakte

dat zij niet ontspannen van dit moment kon genieten. Was de deur wel op slot? Die vraag kwam steeds naar boven. Hè bah. Agnes wilde er niet aan denken, maar echt rustig baden was er niet meer bij. Begon zij nu aan zichzelf te twijfelen? Was dat met haar moeder en oma ook zo begonnen?

Het onrustige gevoel bleef en Agnes kon niet meer genieten van haar badmoment. Ze stapte zuchtend uit het ligbad, droogde zich snel af en trok haar knalrode ochtendjas aan die ze met een ceintuur om haar middel dicht snoerde. Snel schoot zij met haar natte voeten in de pantoffels die aan de andere kant van de badkamer stonden en liep de kamer door naar de kamerdeur om die te controleren. En ja hoor, ze constateerde tevreden dat zij de deur inderdaad had afgesloten. Ongerust of er niet iemand voor haar deur stond, deed ze deze van het slot en controleerde de gang. Beneden in de hal sloeg de Duitse staande Biedermeier acht keer. Agnes wierp een blik op de wekker op haar nachtkastje die kwart over acht aanwees en zuchtte. De klok liep nog steeds een kwartier achter. Hoe vaak had zij Kasper nu gevraagd om de klok in de hal op tijd te zetten? Geïrriteerd keek zij links en rechts in de gang, maar kon niets ontdekken wat haar moest verontrusten. Behoedzaam sloot zij haar kamerdeur. Zij draaide de sleutel langzaam om in het slot waarbij haar gedachten teruggingen naar haar kinderjaren. Een angst die zij haar leven lang met zich meedroeg toen zij als klein kind op haar kamer zat opgesloten terwijl er beneden brand was uitgebroken. Een brandweerman had haar weten te redden en het was kantje boord geweest. Zij hoopte nooit meer zoiets te moeten meemaken.

Helemaal loom van het warme bad wilde Agnes haar bed in stappen toen zij bedacht dat zij was vergeten om het bad leeg te laten lopen. Zuchtend stapte zij de badkamer in, trok de stop eruit en keek in gedachten naar de waterspiegel die langzaam begon te dalen.

Toen Agnes de badkamer verliet meende zij weer iets te horen. Haar hart begon sneller te kloppen. Ze liep gehaast de kamer in en zag tot haar opluchting dat de kamerdeur dicht was. Die had ze immers gecontroleerd. Dat wist zij nu zeker. Ze had zelfs nog op de gang gekeken. Begon ze seniel te worden? Paranoïde?

Toen zij zich omdraaide, hoorde ze iets achter haar. Geschrokken draaide zij zich om en zag aan de andere kant van de kamer iemand staan. Ze meende dat haar hart oversloeg. Agnes kon niet goed zien wie het was. Ze wilde gillen, maar was te verbaasd en sloeg alleen een hand voor haar mond. Haar hart ging tekeer als een bezetene en Agnes hapte naar adem. Waarom had zij niet meer lampen aan gedaan? Eén lampje geeft zo weinig licht en nu stond diegene uitgerekend precies voor de lamp. Wie was het? Toen de insluiper dichterbij kwam, zag zij wie zich ongewenst op dit late tijdstip in haar kamer bevond. Agnes haalde opgelucht adem toen zij herkende wie er in haar kamer stond tot het ineens tot haar doordrong dat zij de deur had afgesloten.

‘Jij? Hoe ben jij binnengekomen?’ Diegene tegenover haar bleef haar zwijgend en grijnzend aankijken. Een satanische grijns die plotsklaps veranderde in een verbeterde trek om de mond en donkere, holle ogen die haar ijzig aankeken. Agnes’ geruststelling sloeg om in lichte angst toen de insluiper dreigend een stap in haar richting zette en op twee passen afstand van haar bleef staan. Nog altijd zwijgend en uitdrukkeloos. Agnes wist niet hoe zij het had.

‘Toe, zeg wat.’

‘Verbaasd om mij hier te zien, Agnes?’

‘Wat...? waarom...?’

‘Of jij dat niet weet. Denk na.’ Agnes was te verbouwereerd om om hulp te roepen. Ze legde een hand op haar hart en staarde met open mond naar het gezicht tegenover haar. Uiteindelijk lukte het haar om iets te zeggen.

‘Wat doe jij in hemelsnaam hier?’ bracht zij met moeite uit. ‘Had je niet gewoon kunnen kloppen?’ De persoon tegenover haar schudde het hoofd. Agnes kreeg geen antwoord, alleen een grijns die haar schrik aanjoeg.

‘Toe, zeg eens wat. Anders wil ik dat je nu verdwijnt. Je hebt hier niets te zoeken.’ Toen de indringer bleef zwijgen, begon Agnes daadwerkelijk bang te worden. Ze deed een paar passen achteruit en stond nu voor haar bed.

‘Wil je geld? Pak wat je hebben wilt.’ Toen de persoon tegenover haar bleef zwijgen, had Agnes genoeg moed verzameld om om

hulp te roepen. Die kans kreeg zij echter niet. Degene die voor haar stond, hield iets glimmends in de hand en haalde met een snelle beweging uit. Agnes wilde schreeuwen, maar een plotselinge warme gloed belette haar om geluid te produceren. Ze greep naar haar keel. Wat was er gebeurd? Waarom kon zij niet schreeuwen? Waar bleef de hulp? De persoon tegenover haar bleef haar uitdrukkingsloos aanstaren. Toen Agnes haar handen terugtrok, zag zij dat deze rood kleurden. Ze voelde zich zwak worden en zakte door haar benen. Ze kwam hard met haar hoofd op de grond terecht en bleef voor het voeteneind van het bed liggen. Ze zag nog vaag hoe die ander langs haar heen liep. Toen werd het haar zwart voor de ogen.

Dit was de eerste dag dat ik aan mijn allereerste coldcasezaak begon. Ik had er erg naar uitgekeken en werken aan een cold case was, eerlijk gezegd, altijd al een wens van mij geweest. Het idee dat je iets voor de nabestaanden kunt betekenen door een verdrietige gebeurtenis een dusdanige plek te geven waardoor familie en vrienden deze nare gebeurtenis, die altijd een open wond blijft zolang zij niet is opgelost, kunnen afsluiten.

Ik was zesenzestig en had mijn sporen, vond ik, ruimschoots verdiend in het recherchewerk. Volgens Walheim, die als chef van het coldcaseteam ieder moment met pensioen kon gaan, lagen er nog enkele zaken open die aandacht verdienden. Hij verzocht mij een oude zaak op mij te nemen en ik had een boeiende gevonden. De doos lag op de eerste plank, zo voor het grijpen terwijl het niet eens zo'n oude zaak was. Zonder verder de planken af te zoeken naar oudere onopgeloste zaken pakte ik de doos en bekeek de inhoud. Het betrof de zaak 'Krausmann', een moord op de weduwe van de oprichter van het gerenommeerde notariskantoor Krausmann & Krausmann. Ik vond de inhoud zo intrigerend dat ik besloot om mij verder te verdiepen in dit onopgeloste oude mysterie. Ik pakte de doos, aangemerkt als K-15.20, met dossiers en bewijsstukken, gedateerd op 19 mei 1976 waarbij de dame des huizes 's avonds om 20.15 uur was vermoord. Ik ging aan mijn bureau zitten, spreidde het dossier voor mij uit en was mij niet bewust van het feit dat er al twee uren verstreken waren toen Otto Walheim, inmiddels vijfenzestig, tegenover mij aan tafel plaatsnam terwijl ik de doos verder uitpakte en de inhoud geordend op mijn bureau legde. Met gefronst voorhoofd volgde hij mijn verrichtingen.

'Ach, de zaak Agnes Krausmann,' zei hij afkeurend. 'Trieste zaak, maar kun je niet beter de oudste zaak nemen die open ligt?' Otto wilde de deksel weer op de doos doen, maar ik hield de deksel stevig vast.

‘Ik heb het al een beetje doorgelezen,’ zei ik. ‘Boeiende zaak, vooral door de vele losse eindjes die hij bevat. Blijkbaar een ingewikkeld mysterie. Ik zag dat jij deze zaak leidde?’

‘Dat klopt. Vreselijke geschiedenis.’ Ik bekeek het dossiernummer.

‘Hoezo K-15.20? Ik neem aan dat de ‘K’ voor Krausmann staat?’ Otto glimlachte.

‘Dat is niet zo ingewikkeld. 15 staat voor het vijftiende jaar dat het coldcaseteam bestaat en ik daaraan leiding gaf.’

‘En 20?’

‘De week waarin de moord gebeurde. Ik vond dit een handige manier om dossiers te documenteren. Zo zijn ze later gemakkelijk terug te vinden.’

‘Duidelijk.’

‘Toch lijkt het mij verstandig om deze te laten rusten, Rudie, en ons te focussen op oudere zaken die prioriteit verdienen.’

‘Waarom?’

‘Deze zaak is, zeg maar, nog te jong, vier jaar geleden. Laten we bij het begin beginnen, de oudste zaak dus.’

‘Ik wil deze zaak doen, Otto.’

‘Ik begrijp je fascinatie voor deze zaak, Rudie, maar oudere zaken verdienen nu eenmaal voorrang.’ Ik keek Otto geïrriteerd aan.

‘Jij gaf mij de opdracht een oude zaak te kiezen, niet de oudste zaak. Ik heb mij in dit dossier al een beetje ingelezen en ik ben van mening dat wij alleen al met deze zaak drie, zo niet vijf, moorden kunnen oplossen vooropgesteld dat elk sterfgeval een moord is.’

‘En toch vind ik, als je superieur, dat onze prioriteit bij een andere zaak ligt, Rudie.’ Ik voelde hoe het bloed naar mijn hoofd steeg. Ik probeerde rustig te blijven.

‘Ik ben het met je eens, Otto, dat oudere zaken voorrang verdienen en ik beloof je dat ik, nadat ik deze zaak heb opgelost, meteen daarna de oudste zaak oppak. Zoals ik al zei, ik heb mij hier al in verdiept, een vluchtige theorie ontwikkeld, en dat kan ik nu niet in de ijskast zetten. Ik moet daar nu op door, snap je?’ Walheim leek dwars door mij heen te kijken. Toen hief hij zijn handen op en zei:

‘Jij je zin, al ben ik het er absoluut niet mee eens. Ik ben benieuwd wat commissaris Schaukelpferd hiervan vindt.’

‘Gaan we dreigen?’ vroeg ik. Otto Walheim stond zwijgend in de deuropening van mijn kantoor. ‘Je doet je best maar,’ zei ik. ‘Ik wil dit doen ook al ben je het er niet mee eens en gezien de omvang van deze zaak kan ik mij niet voorstellen dat Schaukelpferd mij die ontnemt.’ Dat ontlokte een ontevreden geluid bij Walheim. Ik snapte Otto wel. Dit was zijn onderzoek geweest en het feit dat hij dat nooit naar tevredenheid heeft kunnen oplossen vrat aan hem. Begrijpelijk. En om het dan ook nog uit handen te moeten geven. ‘Ik zal er op een waardige wijze mee omgaan, Otto,’ beloofde ik. Walheim keek minder stuurs en knikte. ‘Kan ik wel op je volledige steun rekenen tijdens dit onderzoek?’

‘Dat spreekt voor zich,’ zei Walheim mat. Daarop deed hij de deur weer dicht en ging in een stoel in een hoekje van mijn kantoor zitten. Walheim zag er altijd tiptop uit in een donker kostuum waaronder hij een felrode stropdas droeg en een gladgestreken wit overhemd. Vanuit zijn stoel keek hij toe hoe ik de laatste papieren uit de doos pakte. Zo strak gekleed als Otto ging, zo nonchalant kleepte ik mij in een gemakkelijke chino met een overhemd en een gemakkelijk jasje. Had Walheim zijn korte haren altijd strak in een scheiding, ik had een rommelig kapsel met in het midden een enorme landingsbaan die door het omliggende bos deels was overwoekerd.

Ik zette de lege doos naast mijn stoel op de grond en ging achter mijn bureau zitten. Het leek mij namelijk verstandig om eerst de informatie uit de eerste hand te horen om deze daarna te vergelijken met de feiten zoals die in het dossier waren opgetekend. Vragend keek ik naar de zwijgzame hoofdinspecteur die er grote moeite mee had dat ik mij bemoeide met zijn vroegere zaak.

‘Vertel, Otto, ik luister.’

Walheim frommelde zijn lippen en fatsoeneerde de knoop van zijn das.

‘Tja, waar zal ik beginnen. Het was op een bewolkte dag in mei 1976. Samen met Klaus Rasenplag had ik ochtenddienst toen wij rond acht uur een telefoontje kregen dat wij naar landgoed

Möneburg moesten komen. Sigmund Krausmann, een gerespecteerd notaris, verzocht ons te komen. Hij had zijn stiefmoeder dood aangetroffen. Het eerste dat Klaus en ik deden, was het lichaam van Agnes Krausmann inspecteren.'

'En?'

'Haar keel was doorgesneden. Schouwarts Sofia Rosenstrauch wist te vertellen dat het geen normaal mes was.'

'Waarom niet?'

'Gezien de aard van de wond. Een snede als gevolg van een scherp mes ziet er anders uit.'

'En deze?'

'Was blijkbaar met een bot mes toegebracht. Volgens Rosenstrauch was het beslist geen gewoon mes. De snede was aan de beide buitenkanten minder diep.' Ik dacht na.

'Lijkt of het mes in het midden harder was aangedrukt,' dacht ik hardop. 'En ze kon niet precies vertellen wat het wel was?'

'Helaas, Rudie. Verder zagen we dat Agnes moest zijn verrast. Ze liep door haar kamer, of ze moest even naar de wc, hoe dan ook, op dat moment is ze waarschijnlijk van achteren gegrepen waarna haar keel is doorgesneden.'

'Sporen van seksueel geweld?' vroeg ik.

'Nee, dat was niet het motief.'

'Roof? Zij scheen nogal vermogend te zijn.'

'Ze was steenrijk. We vonden echter niets dat wees op diefstal.'

'Dus alles lag er nog? Ik bedoel geld, juwelen...'

'Alles, Rudie. Volgens de huishoudster werd er niets vermist. Ook niet volgens haar zoon al ben ik van mening dat een vrouw op heel andere dingen let dan een man.'

'Dat denk ik ook, Otto.' Ik bladerde door het dossier. 'Lijkt dus persoonlijk. Ik zie hier wel een heel uitgebreide verklaring van Sigmund wat betreft zijn bezoekje met zijn stiefmoeder aan de Konditorei. Een bijna woordelijk verslag. Wel erg opvallend.'

'Zo niet verdacht,' zei Otto. 'We hebben Sigmund daarop aangesproken en hij kon dat niet goed uitleggen. Zoals hij zelf zei: "Ik kan soms erg gedetailleerd zijn." Ik moet er wel bij opmerken dat Rasenplag schrijven als hobby heeft en er een soort roman van leek te maken. Ik zei hem dat het niet zo uitgebreid hoefde en dat

hij zich moest beperken tot zaken die relevant waren voor het onderzoek. Daarna is hij beknopter gaan schrijven. Neemt niet weg dat het eerste gedeelte overdreven letterlijk is opgenomen in het verslag. Rasenplag wil graag schrijver worden. Zijn we mooi klaar mee.’ Walheim gaf mij een knipoog.

‘Even terug naar Sigmund,’ zei ik. ‘Bleek die gedetailleerdheid van hem ook uit andere verklaringen die jullie hem hebben afgenomen?’

‘Ja en nee. Dat maakte hem verdacht. Evenals het feit dat hij probeerde om haar uit de zaak te werken.’ Mijn ogen werden groot.

‘Vertel.’

‘Agnes had eigenlijk al de pensioengerechtigde leeftijd bereikt al vond zij van niet. Sigmund had haar daar veelvuldig op aangesproken en dat was ook meteen het onderwerp van hun laatste gesprek toen zij in de Konditorei zaten. Nu moet ik aannemen dat het klopt wat er gezegd is, want die woorden komen alleen uit Sigmunds verklaring. Maar dat is wat hij ervan zei. Agnes wilde nog een paar jaar doorwerken. Sigmund wilde blijkbaar de zaak voor zichzelf hebben al blijft hij dat voortdurend tegenspreken. Documenten uit zijn bureau beweren het tegendeel. We vonden zelfs een opgezette brief waar alleen nog een handtekening van Agnes onder gezet moest worden, waarmee zij afstand deed van de zaak en al haar rechten. Het schijnt dat de zaak veel geld waard is en hij had een constructie bedacht waardoor zij genoeg zou hebben om van te leven, als zij uit de zaak was, en ze kon op haar landgoed blijven wonen.’

‘En Sigmund?’

‘Die zou in één klap steenrijk zijn. Eigenaar van een kostbare zaak, en let wel, Rudie, bij haar dood zou al het geld naar hem toegaan.’

‘Inclusief het landgoed?’

‘Inclusief het landgoed.’ Ik keek Walheim aandachtig aan.

‘Lijkt mij een motief voor moord.’

‘Dat dachten Rasenplag en ik ook.’

‘Maar?’

‘Niets wees erop dat Sigmund bij haar dood betrokken was.’

‘Dank je wel, Otto. Ik zal mij nog verder inlezen in het dossier. Als ik vragen heb...’

‘Kun je altijd bij mij terecht, Rudie, al blijf ik erbij...’

‘Dank je, Otto,’ onderbrak ik zijn klaagzang. ‘O ja, nog iets. Waarom heeft Sigmund na zijn vaders dood de zaak niet gekregen? Hij zat toch bij zijn vader in de zaak?’ Walheim haalde zijn schouders op.

‘Geen idee. Ik weet dat Sigmund helemaal niets heeft gekregen toen zijn vader overleed. Alles ging naar Agnes, dat was zo testamentair bepaald.’

‘Wie was de executeur?’

‘Agnes.’

‘Zijn eigen vrouw?’

‘Ja, dat was vreemd.’ Ik haalde diep adem, bekeek de foto van Sigmund die ik voor mij in mijn handen hield en probeerde hem voor te stellen als een moordenaar van zijn stiefmoeder. Een gekrenkte man die met lege handen achterbleef en het hele vermogen van een paar miljoen marken naar zijn stiefmoeder zag gaan die na een maand al weduwe was.

‘Kan een motief zijn voor moord,’ mompelde ik.

‘Dat dachten wij dus ook, maar ja, het bewijs...’

Die ochtend gebruikte ik om mij nog verder in te lezen in het dossier. Het viel mij op dat eenieder die maar enigszins betrokken kon zijn bij de moord inderdaad beschikte over een waterdicht alibi. Allemaal bevestigd. Ik kon mij voorstellen dat dit dossier destijds op de stoffige plank in het archief terecht was gekomen. Toch leek het mij een uitgelezen kans om mij te bewijzen en te laten zien dat ik geschikt was voor dit team. Walheim had mij nog gevraagd of ik een assistent wilde. Ik had hem daarvoor bedankt.

‘Ik werk graag alleen,’ had ik hem geantwoord.

‘Iemand achter de hand is geen overbodige luxe.’

‘Dat weet ik, maar toch. Ik wil niet voortdurend iemand achter de broek aan moeten zitten of iemand hebben die mij steeds in de gaten houdt.’

‘Mocht je iemand nodig hebben, Rasenplag staat tot je beschik-

king en ik wil graag dat je mij regelmatig op de hoogte brengt voor wat betreft de vorderingen van je onderzoek.'

Ik beloofde hem dat ik af en toe contact met hem zou zoeken.

'Regelmatig!' riep Otto nog vanaf de gang.

Na twee uur intensieve studie van het dossier begonnen mijn handen te jeuken. Ik wilde op pad. Ik besloot eerst contact op te nemen met Sigmund. Ik had gelezen dat zijn vader vroeg was overleden en Sigmund had een oudere broer, Christian. Die leek in de verste verte niet op zijn broer, las ik, want hij was fotograaf voor een roddelblad geworden. Toch moest ik hem ook zien te spreken. Eerst Sigmund. Die woonde op landgoed Möneburg. Het kantoor lag echter aan de Wilhelmstrasse. Ik keek op de klok aan de wand, half twaalf. Ik ging ervan uit dat Sigmund op zijn kantoor was. Ik verliet het bureau, nam de trein vanaf Wiesbaden-Oost en stapte na drie kwartier in het centrum uit. Na een kwartier stond ik voor het monumentale pand van Krausmann Notar. Een koperen bord aan de deur verwees mij naar de eerste etage dus ik nam de trap. Bij de receptie zat een jonge vrouw met rossig haar.

'Ik kom voor de heer Krausmann,' zei ik.

'O, hij is nog in bespreking. Ik denk dat hij met tien minuten klaar is. Wie kan ik zeggen dat er is?' Ik liet haar mijn naamkaartje zien.

'R.W. Traube, bureau Biebrich.' Ze verwees mij naar een zitje bij het raam vanwaar ik uitzicht had op de historische straat met haar geknotte platanen. Ik hoefde niet lang te wachten. Blijkbaar was het overleg eerder afgelopen. Na vijf minuten keek ik in het bleke, pafferige gelaat van Sigmund Krausmann die onberispelijk was gestoken in een driedelig krijtkostuum. Hij zag er door zijn kleding en ongezond uiterlijk ouder uit dan de zesenvoertig jaar die hij volgens mijn gegevens moest tellen. Sigmund drukte mij joviaal de hand, aan de zijne was een gouden zegelring te zien met daarop waarschijnlijk het familiewapen. (Of iets van een eigen creatie, vermoedde ik).

'U wilde mij spreken, hoorde ik? Bureau Biebrich? Wel, zullen we naar mijn spreekkamer gaan?' Bij de deur liet hij mij voor- gaan en vervolgens bood hij mij een stoel aan in een zithoek aan

de andere kant van de kamer waar zijn bureau stond. Zelf nam hij in een stoel schuin tegenover mij plaats. We zaten nog maar net toen zijn assistente, een jongedame met een gebleekt kapsel, de koffie bracht. Nadat zij was verdwenen stak Sigmund van wal.

‘Waarmee kan ik u van dienst zijn, Herr Traube?’

‘Ik ben hier omdat ik werk aan een zaak die vier jaar geleden speelde.’ Ik monsterde de gelaatsuitdrukking van Sigmund. Hij scheen meteen door te hebben waar ik op doelde.

‘De dood van mijn stiefmoeder.’

‘Wanneer werd zij uw stiefmoeder?’

‘Ze trouwde in 1962 met mijn vader, een maand nadat hij weduwnaar was geworden van mijn moeder.’

‘Dat is snel,’ zei ik geschrokken al wist ik hiervan gezien het dossier.

‘Veel te snel en te verdacht naar mijn zin,’ zei Sigmund. ‘Ze zat natuurlijk op zijn geld te azen.’

‘Gezien de snelheid waarmee zij trouwden mag ik aannemen dat uw vader en Agnes al een verhouding hadden terwijl uw moeder nog leefde?’

‘Ga daar maar vanuit,’ zei Sigmund. Ik zag dat hij zich zat te verbijten want zijn knokkels werden wit zodra dit ter sprake kwam.

‘Uw moeder is jong gestorven,’ zei ik op meelevende toon. ‘Ze was zesenvieftig toen ze haar leven verloor bij een auto-ongeluk in Koblenz. Wat was de oorzaak van dat ongeluk?’

‘Het leek volgens een ooggetuige erop dat zij moest uitwijken voor een andere auto.’

‘Heeft die automobilist zich nog gemeld?’

‘Helaas. Het was een onhandige uitwijkmanoeuvre die haar fataal werd.’ Sigmund keek strak voor zich uit en leek weer terug in de tijd toen hij vijfentwintig jaar oud was.

‘Hebben ze die automobilist nog kunnen opsporen? Ik bedoel, heeft de getuige de auto kunnen omschrijven?’ Sigmund schudde langzaam zijn hoofd.

‘De vrouw zei alleen dat ze een grote donkere auto heeft gezien die nogal op de linker weghelft reed. Vermoedelijk dronken.’ Ik dacht na en hoopte dat ik die getuige zou kunnen opsporen. Ik hoopte dat ze nog zou leven want we waren inmiddels wel zo’n

twintig jaar verder. Misschien stond de dood van Sigmunds moeder Hannelore los van de dood van zijn vader en stiefmoeder, maar ik vond dat zoveel twijfelachtige sterfgevallen in één familie geen toeval kon zijn en dat deze op de een of andere manier met elkaar verbonden moesten zijn. Maar hoe?

‘Zou het kunnen zijn dat zij door Agnes van de weg is gereden?’

‘Daar heb ik over nagedacht,’ zei Sigmund toonloos. ‘Mijn moeders dood kwam haar wel erg goed uit. Ze kon blijkbaar niet wachten om met mijn vader te trouwen. Zij was een eersteklas profiteuse. Bovendien was zij ter plaatse toen mijn moeder verongelukte.’

‘O?’ Ik was blij dat Sigmund op de praatstoel zat.

‘Mijn stiefmoeder hield van geld en luxe. Mijn vader was meer een type van “doe maar gewoon, dan doe je al gek genoeg”. Net als mijn moeder.’

‘Waar vond het ongeluk plaats?’ Sigmund leek geagiteerd.

‘Hoezo? Is dat relevant voor uw onderzoek?’ Sigmund leek ineens weer terug te komen in de tegenwoordige tijd. Ik schrok van zijn opmerking. ‘U doet toch onderzoek naar het overlijden van mijn stiefmoeder?’

‘Dat is waar, maar ik wil alles uitgezocht hebben en ik moet erkennen dat er in een korte tijd veel sterfgevallen waren in uw familie.’ Sigmund fronste en schudde zijn voorhoofd.

‘Ik zie dat niet zo. Oké, mijn vader en moeder stierven kort na elkaar. Mijn vader stierf een natuurlijke dood, Herr Traube. Hij kon blijkbaar mijn moeders dood niet verkroppen waarna hij zich van het leven heeft beroofd. Ik zie uw probleem niet.’ Ik dacht na.

‘Het probleem zit ‘m hierin, Herr Krausmann, ‘dat het op z’n minst vreemd is dat uw vader zich een maand nadat hij in het huwelijksbootje is gestapt van het leven berooft. Andere pas getrouwde stellen zitten dan volop in hun wittebroodsweken en zien de wereld door een roze bril.’ Sigmund zei niets en keek mij stoïcijns aan. ‘Laat ik het anders stellen, Herr Krausmann,’ ging ik verder, ‘de omstandigheden waaronder zij zijn overleden zijn uiterst verdacht. Uw moeder overleed door een auto-ongeluk waarvan de veroorzaker doorreed en zich nooit heeft gemeld, uw

vader overleed twee maanden later door een bedenkelijke zelfmoord...'

'Ho, wacht eens even!' riep Sigmund geïrriteerd. 'Het wás zelfmoord! Dat is vastgesteld door de schouwarts!' Ik schudde mijn hoofd en zwaaide naar mijn gevoel te belerend met mijn vinger. Dat gebeurde mij wel eens en ik verafschuwde dit bij mijzelf. Dat moest ik echt eens afleren.

'Nee, Herr Krausmann, de schouwarts kon niet met stelligheid zeggen dat het zelfmoord was. Omdat zelfmoord in deze situatie, na de bekendmaking dat zijn bureau betrokken was bij groot-scheepse fraude, voor de hand scheen te liggen heeft ze het onder die noemer in het dossier verwerkt als ook door de stress van het plotseling overlijden van zijn echtgenote, uw moeder. Moord is in die zin niet genoemd, maar ook nooit uitgesloten gezien het feit dat hij nog maar een maand getrouwd was en nu al zijn bezoeken naar uw stiefmoeder gingen. Veertien jaar later wordt uw stiefmoeder vermoord, dus u snapt mijn twijfels?' Sigmund knikte langzaam.

'Dus ik vraag u nogmaals of u mij kunt zeggen waar het ongeluk heeft plaatsgevonden waarbij uw moeder overleed.'

'Dat was aan de Brunnenstrasse in Koblenz.'

'En waarom was zij daar?'

'Een feest in Schloss Stolzenfels naar aanleiding van een jubileum van haar werk.'

'Wat deed zij voor werk?'

'Mijn moeder was makelaar in onroerend goed. Ze hadden een schitterende deal gesloten voor de bouw van een nieuwbouwwijk aan de rand van de stad, Koblenz dus.'

'Had zij gedronken toen zij verongelukte?' Sigmund schudde resoluut zijn hoofd.

'O nee, mijn moeder dronk niet. Ze kon niet tegen alcohol want dan kreeg zij van die opgezette klieren. Toch bleek bij de sectie dat zij te veel alcohol in haar bloed had. Dat verklaarde het eenzijdige ongeval.'

'Dat is merkwaardig,' zei ik nadenkend, 'zou ze gedrogeerd zijn?'

'Dat hebben ze niet verder onderzocht,' zei Sigmund mat, 'waar-

mee de zaak voor de politie was afgedaan.’ Ik schreef de woorden ‘Dood verdacht’ achter Hannelores naam en omcirkelde deze.

‘Heeft iemand deze conclusie van de politie nog aangevochten?’ vroeg ik. ‘Ik neem aan dat jullie het niet eens waren met de uitkomst van het onderzoek?’

‘Dat hebben we zeker, maar de politie gaf te kennen dat ze de automobilist niet meer konden vinden en dat de sporen in haar lichaam duidelijk wezen op alcohol.’

‘Weet u nog waar uw vader was op dat moment toen het gebeurde?’ Keek Sigmund eerst nog dromerig voor zich uit, nu veerde hij op uit zijn stoel.

‘Wat denkt u wel niet!’

‘Ik denk niets,’ antwoordde ik uiterst kalm. ‘Ik denk dat het ene het andere niet uitsluit. Stel dat iemand uw moeder uit de weg wilde hebben. Gezien hun vermoedelijke verhouding hadden Agnes en uw vader beiden een motief. U zei zelf dat Agnes aanwezig was op de plaats delict. Dus ik vraag of uw vader daar ook was.’

‘Nee, nee.’ Sigmund nam weer plaats in zijn stoel en verviel weer in een diep gepeins. ‘Mijn moeder had geen vijanden,’ zei hij zachtjes voor zich uit. ‘Zij was een zachtaardige vrouw, te lief voor deze wereld.’ Hij staaarde somber door het raam naast hem naar buiten. ‘Zij was een goed mens, Herr Traube, dat moet u geloven.’ Ik knikte.

‘Goed, nogmaals, uw vader had in die tijd al een relatie met uw stiefmoeder kunnen hebben, dat bent u toch met mij eens? Ze werkten immers nauw samen en trouwden een maand na uw moeders dood.’

‘Nee, dat geloof ik niet.’

‘Ho wacht even,’ zei ik, ‘zojuist zei u tegen mij “ga daar maar vanuit”, en nu zegt u van niet?’ Sigmund leek even uit het veld geslagen.

‘Mijn vader was dol op mijn moeder, Herr Traube. Ik kan mij niet herinneren dat ze ooit ruzie hadden.’

‘In elke goede relatie is wel eens ruzie,’ wierp ik tegen.

‘Dan nog, ik kan het mij niet herinneren.’ Sigmund keek mij niet aan.